

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/128/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712206814
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fiľakovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8712206814.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fiľakovského a z členov senátu JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci navrhovateľa: Profidebt Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, Bratislava, IČO: 35925922, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporcovi: Q. H., nar. X.X.XXXX, bytom B., XX. X. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, IČO: 42247268, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom, Stará Baštová 2, Košice, o zaplatenie 581,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad, zo dňa 10.4.2013, č. k. 13C 85/2012 -100 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Vedľajšiemu účastníkovi sa p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v sume 45,98 Eur a navrhovateľ je p o v i n ý ju uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku do rúk alebo na účet advokáta JUDr. Ladislava Mikloša.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva. Navrhovateľa zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v sume 137,40 Eur k rukám právneho zástupcu do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci sa navrhovateľ domáha zaplatenia sumy 581,73 eur, ktorú odporca mal uhradiť právnemu predchodcovi navrhovateľa z titulu poplatkov za poskytované služby na základe zmluvy o pripojení. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok bola predmetná pohľadávka postúpená právny predchodcom na navrhovateľa. Nároky uplatňované navrhovateľom v tomto konaní vznikli na základe zmluvy o pripojení, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, pretože odporca pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V danom prípade ide o formulárovú zmluvu, kde odporca nemal možnosť meniť obsah dohodnutých zmluvných podmienok.

Vedľajší účastník na strane odporcu po vstupe do konania vzniesol námietku premĺčania voči uplatnenému nároku. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na § 54 ods. 1 Občianskeho

zákonníka je potrebné posudzovať nároky vyplývajúce z predmetnej zmluvy podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, pokiaľ sú tieto ustanovenia pre spotrebiteľa priaznivejšie. Z tohto dôvodu je potrebné aj premlčanie posudzovať v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je premlčacia doba trojročná a začína plynúť odo dňa kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz, t.j. v prípade peňažných záväzkov odo dňa ich splatnosti. Keďže posledná z faktúr, ktorými si právny predchodca navrhovateľa uplatňoval svoje nároky, bola splatná dňom 12.5.2008 a návrh na začatie konania bol podaný dňa 10.5.2012, je nesporné, že navrhovateľ uplatnil tieto nároky až po uplynutí premlčacej lehoty.

Navrhovateľ však v konaní poukazoval na dohodu o uznaní dlhu, ktorú uzavrel s odporcom dňa 6.10.2002, na základe ktorej podľa neho začala plynúť nová premlčacia lehota. V zmysle § 558 Obč. zákonníka dlžník môže písomne uznať svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky. Uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že dlh v čase uznania trval. Uznať dlh možno aj vtedy, keď je premlčaný, avšak vyššie uvedené právne následky uznanie premlčaného dlhu vyvolá iba vtedy, ak dlžník o premlčaní dlhu vedel. V tomto prípade spočíva dôkazné bremeno na navrhovateľovi, aby preukázal, že odporca v čase podpisu dohody vedel, že dlh je premlčaný, vedel o následkoch, ktoré sú spojené s premlčaním dlhu a napriek tomu sa rozhodol dlh uznať. Predložená dohoda o uznaní dlhu pozostáva z troch strán, kde na prvej strane je špecifikovaná pohľadávka navrhovateľa vrátane príslušenstva a taktiež údaj o výške splátky. Ďalšie dve strany obsahujú zmluvné ustanovenia, kde v bode 2.2 a v bode 3.1 dlžník okrem iného prehlasuje, že si je vedomý premlčaného záväzku a chce celý záväzok uhradiť. Aj dohoda o uznaní dlhu je formulárovou dohodou, do ktorej boli vpísané iba údaje týkajúce sa dlžníka a výška splátok. Zo strany odporcu bola podpísaná každá strana zmluvy, čím navrhovateľ preukazoval, že sa odporca oboznámil s dohodou a súhlasil s jej obsahom.

Z výpovede odporcu vyplýva, že v uvedený deň ho pracovník navrhovateľa zastihol, keď bol v obchode. Stretnutie trvalo cca 3 minúty, pričom pracovník navrhovateľa odporcovi nehovoril nič o premlčaní záväzku a rozprávali sa iba o tom v akej výške budú splátky, ktorými má splatiť dlh. Vzhľadom na vyjadrenie odporcu je zrejmé, že zo strany navrhovateľa nebol žiadnym spôsobom oboznámený s tým, že dlh je premlčaný, ani o následkoch uznania dlhu. Vzhľadom na dobu, po ktorú trvalo stretnutie s pracovníkom navrhovateľa ako to uvádzal odporca, ani nie je reálne, aby sa odporca podrobne oboznámil so všetkými zmluvnými ustanoveniami. Možno súhlasiť aj s vyjadrením vedľajšieho účastníka, že je iba ťažko predstaviteľné, že by odporca vedel o tom, že je dlh premlčaný, a že uznaním dlhu si zhorší svoje postavenie a napriek tomu pristúpil k podpisu tejto dohody. Z vyjadrení odporcu jednoznačne vyplýva, že nevedel o premlčaní dlhu a zo strany navrhovateľa tieto tvrdenia odporcu neboli žiadnym spôsobom vyvrátené. Vzhľadom na zistené skutočnosti teda uznanie dlhu, ktoré urobil odporca podpisom dohody zo dňa 6.10.2012, nemohlo vyvolať právne následky uznania dlhu, teda nemohla začať plynúť ani nová premlčacia lehota v zmysle § 110, ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu námietka premlčania je dôvodná, a preto súd s prihliadnutím na uplatnenú námietku premlčania nárok navrhovateľa nemohol priznať.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142, ods. 1, O.s.p. v spojení s § 151, ods. 1, O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporca ako úspešný účastník konania náhradu trov konania nežiadal. Keďže v konaní bol úspešný odporca, súd priznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vstúpil do konania na jeho strane, a to v sume 137,40 eur, ktoré vznikli z titulu trov právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, a to z dôvodu nedôsledného zaobrerania sa rozdielnymi právnymi dôsledkami uznania dlhu podľa ustanovení § 110 a § 558 Občianskeho zákonníka. V ustanovení § 110 Občianskeho zákonníka nie je stanovené, že dlžník musí vedieť o premlčaní. To, či nastanú účinky podľa citovaného ustanovenia nie je závislé na § 558 Občianskeho zákonníka. Prehlásenie dlžníka, že chce dlh v určitej výške uhradiť v splátkach, spĺňa zákonné znaky uznania práva podľa § 110 Občianskeho zákonníka. Má za to, že posúdenie nároku navrhovateľa ako premlčaného je v rozpore so zákonom. Vyhlásenie o tom, že dlžník si je vedomý uznania dlhu premlčaného je na tej istej strane, ako sa dlžník podpísal, a preto tvrdí, že uznaním dlhu nastali aj účinky podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Rovnako nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi. Zastáva názor, že z hľadiska výsledku

konania vedľajší účastník nemá vo vzťahu k úspechu, či neúspechu v tomto konaní žiadny vzťah. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom je v tomto prípade aj v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje výsledok účelovosti jeho postupu. Náklady na zastúpenie občianskeho združenia advokátom nepredstavujú účelne vynaložené trovy. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na rozumie konanie, ktoré môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Spotrebiteľ má za to, že podpisuje len dohodu o splátkach a pritom netuší význam toho, čo podpisuje, a to uznanie premlčaného dlhu. V danom prípade bol návrh v celom rozsahu zamietnutý, teda navrhovateľ mal vo veci plný neúspech, čomu v konaní korešponduje plný úspech vedľajšieho účastníka. Navrhol rozsudok potvrdiť a zaviazat' navrhovateľa na náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vec, prijal správne závery, na zistení ktorých sa nič nezmenilo ani pred odvolacím súdom, a na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Vzhľadom na obsah podaného odvolania, pri viazanosti dôvodmi podaného odvolania, je zásadným pre rozhodnutie odvolacieho súdu vyriešenie otázky, či dohoda uzavretá dňa 6.10.2012 medzi navrhovateľom a odporcom spĺňa náležitosti uznania záväzku v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky.

Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa, že dohoda z 6.10.2012 takéto náležitosti uznania záväzku nemá. Treba súhlasiť so súdom prvého stupňa, ak v súvislosti s ochranou spotrebiteľa zdôrazňoval potrebu aplikácii ustanovení, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Je treba súhlasiť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje alebo podstatne môže narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. Predmetná dohoda je typickým formulárovým ošetrovaním vzniknutého krízového stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľom predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej smernice (čl. 5 až 9) o nekalú obchodnú praktiku a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí. Skutočný cieľ je evidentne o dosiahnutí arbitráže a aby sa zdanlivo vyvolal pocit, že si to želá spotrebiteľ. Nekalá obchodná praktika je zakázaná a treba pred ňou chrániť spotrebiteľa. Odvolací súd preto odmieta argumenty odvolateľa o nezodpovednom spotrebiteľovi a prekročení medze ochrany spotrebiteľských práv. Súhlasiť treba so súdom prvého stupňa, ak poukázal na predtlač žalobcu s označením ako dohoda o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom, ktorá môže u bežného občana, spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím, za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu, či už písomne, alebo ústne, telefonicky, či iným spôsobom upozorňovaný, keď nie až zastrášaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu v článku 2 bod 3.2 len podporuje záver o tom, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi predpokladať s tým, že treba mať na zreteli

zodpovedajúcu čestnosť obchodnej praxe alebo všeobecnej zásady dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činností.

Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania. To, že má platiť všeobecná trojročná premlčacia doba nie je ani odvolateľom namietané. Záver o tom, že premlčanie sa má posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka je podporený už aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR, konkrétne v uznesení 5MCdo 20/2009 z 25.1.2011.

Pokiaľ sa týka námietok navrhovateľa vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka, ktoré boli priznané prvostupňovým súdom, odvolací súd ani túto odvoláciu námietku nepovažoval za dôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba, ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vo veci sa nedá stotožniť s argumentáciou navrhovateľa o neúčelnosti trov právneho zastúpenia, resp. nadbytočnosti. Vedľajší účastník má totiž v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z § 93 ods. 4 O. s. p..

Z § 93 ods. 4 O. s. p. možno vyvodiť, že vedľajší účastník má jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo, ktoré sa v rámci civilného súdneho konania, realizuje možnosťou zabezpečenia si kvalifikovaného právneho zastúpenia splnomocneným právnym zástupcom advokátom. Samozrejme aj právo na náhradu trov konania. Podľa § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí aj náhrada trov právneho zastúpenia.

Občiansky súdny poriadok v § 24 a nasledujúcich umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach preto nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájil svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom, aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné a účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom.

Z týchto dôvodov odvolací súd námietku navrhovateľa vo vzťahu k priznaniu trov vedľajšiemu účastníkovi považoval za nedôvodnú a rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v tejto časti za vecne správne.

So zreteľom na vyššie uvedené preto odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že priznal úspešnému vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 38,18 Eur (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), režijný paušál 7,81 Eur, celkom vo výške 45,98 Eur. Odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustné odvolanie.